

2024

24. září

SPRÁVA ŽIVNOSTENSKÉHO PODNIKÁNÍ

Porada Ministerstva vnitra s tajemníky
obecních úřadů obcí s rozšířenou působností

Ing. Mgr. Jan Strakoš, LL.M.
ředitel odboru živností a spotřebitelské legislativy

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Živnostenské podnikání a živnostenské úřady

Živnostenské podnikání = páteř české ekonomiky

Nastavení jednotných pravidel „hry“ - důležité pro vstup a průběh podnikání, ochranu spotřebitelů a poctivých podnikatelů před fušerstvím – klíčovou roli hrají živnostenské úřady.

V současné době se jedná o **242 živnostenských úřadů**

- **227 obecních živnostenských úřadů**
- **14 krajských živnostenských úřadů**
- **Živnostenský úřad České republiky**

OŽÚ – orientační přehled základních činností

- **Vykonává registrační, správní a kontrolní činnost**
 - vydává živnostenská oprávnění a zpracovává jejich změny
 - rozhoduje o žádostech a vydává koncese
 - ruší živnostenská oprávnění na základě žádosti podnikatele
 - pozastavuje živnostenská oprávnění nebo rozhoduje o jejich zrušení z moci úřední
 - provozuje živnostenský rejstřík
 - plní funkci Centrálního registračního místa (CRM)
 - posuzuje rozsah živnostenského oprávnění
 - řeší případy ztráty bezúhonnosti
 - vykonává kontrolní činnost v oblasti plnění povinností stanovených živnostenským zákonem a dalšími předpisy vztahujícími se k živnostenskému podnikání
 - projednává přestupky na základě živnostenského zákona a dalších právních předpisů
 - provádí dozorovou činnost na základě zvláštních právních předpisů
 - spolupracuje s orgány státního odborného dozoru, orgány kontroly, s hospodářskými komorami a orgány činnými v trestním řízení.
 - na 15 živnostenských úřadech je zřízeno Jednotné kontaktní místo (JKM), které poskytuje bezplatné informace potřebné k zahájení podnikání nejen v České republice, ale i kdekoli v Evropské unii. Další úlohou JKM je zprostředkovat klientovi informace a kontakt na příslušný úřad v ČR i v EU, který se zabývá povolováním konkrétní činnosti. Mimo to JKM zajišťuje předání žádostí o vyřízení podnikatelského oprávnění či uznání odborné kvalifikace příslušným orgánům.

Činnost zaměstnanců některých OŽÚ nad rámec živnostenské agendy

- vedení evidence zemědělských podnikatelů
 - matrika a evidence obyvatel
 - činnost podatelny úřadu
 - vedení evidence válečných hrobů
 - vydávání obecně závazných vyhlášek
 - řešení přestupků nad rámec živnostenské agendy
- ↓ ↓
- současně dlouhodobě **klesající** tendence personálu na živnostenských úřadech
 - přesto agenda narůstá zejména vlivem evropských předpisů - rovněž nárůst podání a úkonů v návaznosti na povinné zavedení DS pro podnikající fyzické osoby

Celkový počet zaměstnanců na živnostenských úřadech v ČR

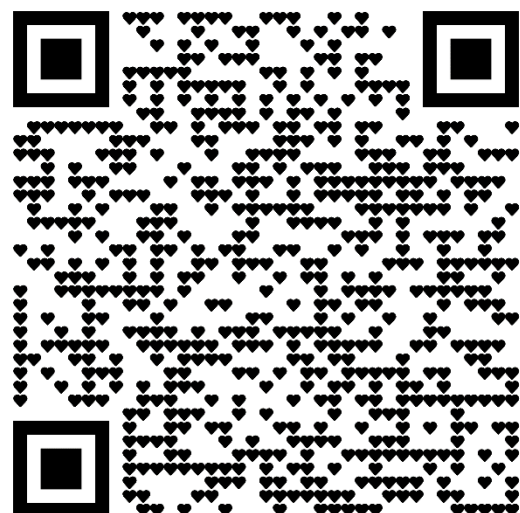
	k 30.6.2007	k 1.7.2024	rozdíl počtu zaměstnanců v uvedeném období
na KŽÚ (včetně MHMP)	125	91	-34
na ObŽÚ (včetně ÚMČ Prahy)	2 033	1 538	-495
Celkem	2 158	1 629	-529

Řešení

- MPO dlouhodobě snižuje byrokratickou zátěž a živnostenské úřady v tom hrají nemalou roli – viz aktuálně vládou schválený **Podnikatelský balíček – 22 opatření**
- **personální podstav a případné uvolnění lidských zdrojů z agendy živnostenského podnikání (kapacita pracovníků z registrace) může vyřešit započatá digitalizace – klíčová je:**
 - **kvalita (expert)**
 - **digitální gramotnost**
 - **osvěta veřejnosti**

Vývojové etapy projektu

**MPO = Živnostenský úřad ČR
správce živnostenského rejstříku
(IS VS – zákon č. 365/2000 Sb.)**

**Registr
živnostenského
podnikání**
spuštěn do provozu
31.3.2006;
první agenda, která
zavedla el. podání pro
veřejnost v ČR (2008)

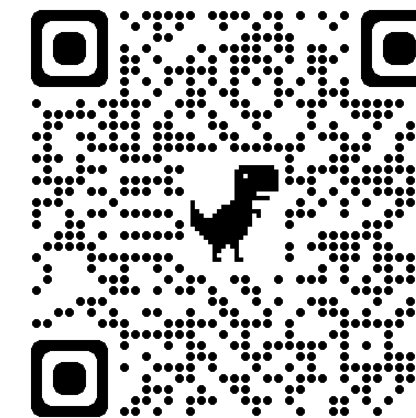
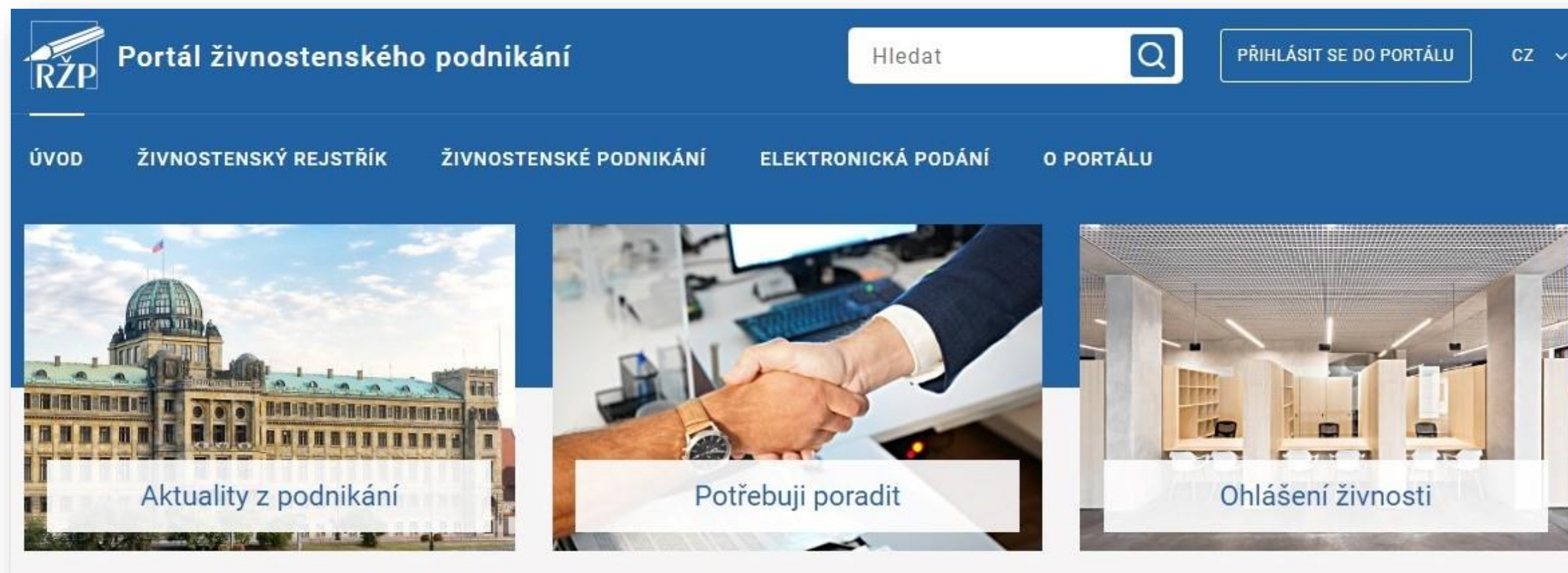
**Portál
živnostenského
podnikání**
spuštěn do provozu
1.1.2023;
přestavba webu rzp.cz;
cíl = **jednotné digitální
místo pro živnostníky**

Zapojení AI
vize prostoru
pro rozvoj celého portálu
a jednotlivých procesů
v oblasti živnostenské
agendy

**Od 1. 7. 2024
využívání
eDokladu
na všech ŽÚ.**

Představení Portálu živnostenského podnikání

V anglické mutaci všechny služby portálu včetně off-line podpory (kromě služby JRF).

1) Transparentnost a otevřenost veřejného seznamu

- Vyhledání podnikatele
- Správa údajů vč. reklamace
- Informace o změnách v ŽR

2) Vše co potřebuji vědět o živnostenském podnikání

- Průvodce živnost. podnikáním
- Adresář úřadů vč. služby podpory
 - Statistika

3) Elektronická podání

- Ohlášení živnosti nebo změny
- Žádost o výpis z neveřejné části ŽR
 - Stav podání

Prostor pro zapojení AI – Živnostenský rejstřík (pro veřejnost)

Využití NLP AI – hlasové vyhledání

Integrace rozšířených hlasových funkcí, které by umožnily uživatelům komunikovat s portálem prostřednictvím hlasových příkazů.

Automatizace oprav

Automatické vyřizování reklamace správnosti údajů zapsaných v živnostenském rejstříku.

Výhody:

Oproti různým informačním rozcestníkům – zde jde o plnohodnotný informační systém, který je zárukou konstantního datového prostředí.

Statistika na míru

Možnost vytváření personalizovaných dashboardů pro živnostníky anebo širokou veřejnost, kde lze sledovat klíčové ukazatele a statistiky podle svých potřeb.

Chytrý vyhledávač

Vyhledání podnikatelského subjektu vč. následného výpisu a tisku, popř. exportu v el. podobě určeným komunikačním kanálem.

STATISTIKA – velký potenciál dat pro ekonomiku etc.

Celkový počet podnikatelů, kteří ukončili živnost v roce 2023

Největší počet podnikatelů, kteří v roce 2023 ukončili živnost byl v živnostenském rejstříku evidován k 31. 3. 2023, kdy celkem živnost ukončilo **190 038** podnikatelů, z toho bylo 186 712 fyzických a 3 326 právnických osob. Např. k 30. 6. 2023 již počet podnikatelů, kteří ukončili živnost klesl na celkem 45 394, z toho 42 568 fyzických a 2 826 právnických osob.

V roce 2023 došlo k nárůstu počtu živnostníků ve věku do 20 let

V období od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023 přibylo celkem **10 435** živnostníků ve věkové kategorii 18 – 20 let s celkem 13 686 živnostmi, tzn. že někteří požádali o více než jednu živnost. Nejvíce živnostenských oprávnění bylo vydáno pro volnou živnost „Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona“ – celkem 9 568 živnostenských oprávnění.

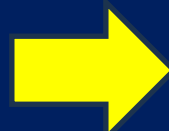
Prostor pro zapojení AI – Živnostenské podnikání (pro veřejnost)

Interaktivní průvodce předpisy živnostenského podnikání

Vytvoření **digitálního asistenta**, který živnostníky provede klíčovými kroky spojenými s konkrétními druhy živností.

DIGITÁLNÍ AVATAR

Implementace pokročilého chatbota, který bude schopen nejen odpovídat na běžné otázky týkající se registrace živnosti, ale také poskytne poradenství v souladu s potřebami podnikatele.

Umožní se zorientovat v jednotlivých druzích živností, vysvětlí, co která živnost obsahuje (obsahové náplně), jaké řemeslo, koncesi nebo vázanou živnost uživateli doporučuje a co musí splňovat.

Portál formou „hry“ - možná podoba – např. řemeslné živnosti

ZEDNICTVÍ

HODINÁŘSTVÍ

HOLIČSTVÍ,
KADERNICTVÍ

MLYNÁŘSTVÍ

Prostor pro zapojení AI – Elektronická podání aj. (pro úřady)

Vyřizování žádostí

Rychlejší vyřizování žádostí, správa evidencí, snížení chyb a snížení administrativní zátěže !

Reporting a správa dokumentů

Automatické reporty nadřízeným orgánům, vyhledávání metodik, stanovisek na jednom místě, elektronická správa a archivace dokumentů.

Automatizace dalších procesů / platební brána

Přidání modulu pro snadné zpracování plateb správních poplatků, jejich fakturaci a sledování plateb, což by pomohlo živnostníkům i živnostenským úřadům.

Virtuální realita pro praktickou podporu ?

Simulace interakcí s úředníky živnostenských úřadů pro lepší pochopení procesů; živnostníci by se mohli lépe připravit na jednotlivé administrativní úkony.

Další směry projektu ???

MPO uvítá jakékoliv další nápady na rozvoj.

Chceme:

- zrychlit (některé) procesy
- zlepšit uživatelský zážitek

Jak dál?

Na co se nejdříve zaměřit?
AI Act ... ???

Současně pamatováno
na právo na digitální
vyloučení.

Cíl – vytvořit z portálu velmi moderní systém pro živnostníky s využitím AI.

Digitální Safari

Kulatý stůl dne 20. 3. 2024

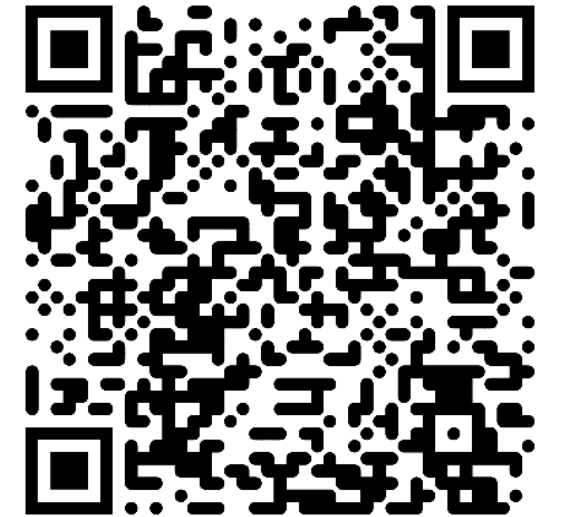
Kulatého stolu se zúčastnili zástupci akademické sféry, z Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava a z Českého vysokého učení technického v Praze, nechyběli zástupci České asociace umělé inteligence i byznysu.

Výchozí zdroj – NAIS 2030

- **Národní strategie umělé inteligence České republiky 2030**

- 24. 7. 2024 vládou schválená aktualizace
- horizontální strategický dokument, který pokrývá základní aspekty AI s ohledem na její vliv na ekonomiku a společnost
- určuje priority a cíle vládní politiky pro oblast AI do roku 2030, které mají přispět k rozvoji a využívání spolehlivé AI v ČR v těchto klíčových oblastech:

- 1) **AI ve výzkumu, vývoji a inovacích** - zaměření na posílení výzkumných a inovačních kapacit, zefektivnění transferu a prohloubení mezinárodní spolupráce;
- 2) **Vzdělávání a expertíza v AI** - cíl zlepšit výuku s využitím AI nástrojů, rozvíjet talenty a šířit osvětu;
- 3) **AI dovednosti a dopady AI na trh práce** - podpora rekvalifikací, celoživotního vzdělávání a prevence digitálního vyloučení;
- 4) **Etické a právní aspekty AI**, které zajistí ochranu práv a zvýší důvěru veřejnosti;
- 5) **Bezpečnostní aspekty AI** zaměřené na kyberbezpečnost a zajištění dodavatelských řetězců;
- 6) **AI v průmyslu a podnikání** - podpora adaptace firem na AI technologie a rozvoj AI řešení;
- 7) **AI ve veřejné správě a veřejných službách**, která se zaměří na zefektivnění činnosti a zlepšení kvality a dostupnosti poskytovaných služeb pomocí AI.

Nařízení o AI

- AI Act zveřejněn v Úředním věstníku jako nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1689 a začíná platit 20 dní po tomto zveřejnění
- **v platnost vstoupil tedy 1. srpna 2024**
- firmy a úřady nyní mají 2 roky na přípravu na okamžik, kdy nařízení začne být přímo závazné v celém rozsahu
- některé části regulace týkající se zakázané AI budou vymahatelné dříve
 - zakazy se uplatní 6 měsíců po vstupu v platnost, kodexy praxe 9 měsíců, obecná pravidla 12 měsíců a povinnosti pro vysoce rizikové systémy 36 měsíců po vstupu v platnost

První zasedání Evropské rady pro AI – červen a září 2024

- **AI BOARD**
- Podle čl. 65 Aktu o umělé inteligenci byla zároveň ustavena Evropská rada pro umělou inteligenci, která má za úkol zejména koordinování vnitrostátních orgánů v oblasti dozoru nad systémy používajícími umělou inteligenci, shromažďování a sdílení odborných znalostí a osvědčených postupů či poskytování poradenství a vydávání doporučení.

DĚKUJI ZA POZORNOST

e-mail: jan.strakos@mpo.gov.cz

